

Negyvenkettedik évfolyam.

45. szám.

Debreczen, 1922 november 11.

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ : DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ : DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik
minden héten egyszer
szombaton, egy íven.

↔ Szerkesztőség és kiadóhivatal : Debreczen, Kollégium. ↔
Ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Előfizetési ár:
egész évre 100 K., félévre
50 K. Egyes szám ára 3 K.

Elnöki megnyitó beszéd

elmondotta Dr. Baltazár Dezső püspök, a R. M. L. E. elnöke.

Tisztelt közgyűlés! Szeretett Szolgatársaim! Azzal a változatlan szeretettel köszöntelek benneteket, amely nehéz próbák kiállása után letagadhatatlan bizonyosságokra hivatkozhatik. Irántatok táplált érzelmeimet soha sem engedtem befolyásoltatni a ti érzelmeitek felől nyert tapasztalatok különféleségeivel; hanem ennél a kérdésnél is úgy voltam, mint életem minden irányú és természetű viszonylataiban, hogy tudniillik emberek feletti nézőpontokat kerestem s az Isten által lelkembe írott cél fényébe feledés kezével tudtam belemenni minden árnyat. Minden csalódás és keserűség felett meg tudtam őrizni uralkodó érzésnek világnézletem optimizmusát, amelyet az Isten kegyelmébe vetett tántoríthatatlan hitemnek köszönhetek.

Nem lehet feladatomban az elnöki megnyitó keretében részletesen foglalkozni a gyűlés napirendjének tárgyaival. Az általános vonások megrajzolásán túl nem kívánok menni.

Megint nehéz esztendőre tekinthetünk vissza. A sok minden gazdasági és ethikai nehézségek mellett egy nagy lelki súly — ami bátran mondható gyászunk is — volt rajtunk a legelviselhetlenebb. Annak a látása, hogy a hazánk szent testéről igazságtalanul letépett tagok elszakadása komoran kezd állandósulni s már egyházi viszonylatban is intézményes berendezkedés jogi formáját kezdi öltetni. Mi ebben a jelenségben a helyzet kényszere által parancsolt ideiglenes kíséret tartalmát látjuk és belenyugvásunkkal ilyen berendezkedéseket sem állami, sem egyházi téren nem törvényesíthetünk soha; sőt amennyi intellektuális, erkölcsi, vallási és nemzeti erőt a magyar református lelkészkar képvisel, azt az elsőtől az utolsó atomig, a csendes elszánástól a lángoló eselekedetig belevisszük az integritásért vívott küzdelembe; mert csak így lehetünk méltók magyar kálvinista egyházunk múltjához, amelyben igazán versenyen kívül állottak az evangéliomi és nemzeti eszme tisztaságáért vívott küzdelmeink és hozott áldozataink. — Ezeknek a küzdelmeknek

és áldozatoknak érdeme abban a relativitásban tetszik meg leginkább, hogy mi a tiszta kereszténység és nemzeti eszme szolgálatában akkor is megtaláltuk és meg is álltuk a helyzet magaslatát, amikor Róma és Bécs egyetértő hatalma: az egyházi és császári omnipotencia, mint kétfejű oroszlan feküdt fenyegetve keresztül az úton. A nehéz idők küzdelmeit, áldozatait büszkén vállaljuk. A könnyű idők hasznát nem irigyeljük az ügyesektől. Mi úgy egyházi, mint nemzeti téren történelmileg is igazolt örök igazságokért küzdünk s ennek a küzdelemnek isteni rendeltetés-szerűségét és méltóságát nem kockáztathatjuk kétes előnyök fejében kínált szövetekezésekkel; amelyekbe engedmények nélkül belemenni s amelyekből károsodás nélkül kiszabadulni nem lehet.

Történelmi hivatásunk teljesítésének sikere azon fordul meg, hogy bent az egyház kebelében erősek-e a lelki egység kapcsolatai. Fajdalom, hogy erről az egységről, mint valóságról most nem beszélhetünk.

Az egyháztársadalmi, sőt a hivatalos egyházi életnek is a politikával való érintkezése megtermette a maga mérges gyümölcseit. Az első halottja ennek a mérgezésnek az egyház lelki egysége lett. Isten óvjon, hogy a második halott az alkotmányos egység legyen. A politika által támasztott s ellenségeink által kívülről számítva szított ellentétek élén már bizonyos tompulás mutatkozik; míg viszont azok a törekvések, amelyek a belmisszió önálló szervezésével az egyházban egyházat kívánnak létesíteni s amelyek már a külföldi kapcsolódások keresésével a nemzetközi elismertetés felé is megtették a lépést: a történelmi magyar református egyház egységének újabb veszélyét képezik. A hivatalos egyházat épen úgy nem tartjuk tökéletesnek, mint ahogy nem tartunk egy emberi alkotást sem annak. A reformok lehetőségének kapuját két szárnyra nyitjuk ki a tökéletesedés irányába; de óva kell intenünk a régi határok elbontásától épen most, amikor a világ igazságtalansága valósággal dobzódik az országhatárok oktalan szétszaggatásában s amikor a forradalmas idők az ingatag lelkekben olyan kártékonyan befolyásolják a magyar kálvinizmus által képviselt evangéliomi és nemzeti tisztaság ön-

tudatát. Nem szabad elfelejtenünk azonban, hogy az egyháznak az ereje nem tagjainak a számában, hanem ennek az öntudatnak tisztaságában s ennek az öntudatnak megfelelő következetes életben van, minélfogva a nagyobb szám érdekében az elvek rovására engedményt tenni még a szakadás lehetőségének feltételezése mellett sem szabad. És itt nem tesz különbséget, hogy a szakadás egyházi vagy politikai velleitásra vezethető vissza.

A felekezeti helyzetben akár az állam, akár a nagy történelmi egyházak oldalán hiába keressük a két protestáns magyar nemzeti királynak: János Zsigmondnak és Bethlen Gábornak szellemét. A felekezeti türelemnek, a vallási elfogulatlanságnak, a hitbéli jogegyenlőségnek az a szelleme, amely a művelt világban előkelő helyet biztosított a magyar névnek, nagyon elhomályosult. Az uralkodó egyház világias magasságától le az üldözött felekezet mélységéig egész grádics-rendszert látunk; mely egyébre sem való, mint arra, hogy teljesen alászálljon rajta a múltban szerzett tekintélyünk a művelt világ előtt. Mi nekünk — még ha az ilyen állapot a Bálák kincses házával kecsgetne is — meg kell maradnunk a Jézus nyomdokán, aki a szolgálatot és türelmet az Isten fiainak a számára foglalta le; az uralkodást és erőszakot pedig átutasította az antikrisztus birodalmába. Meg kell maradnunk az apostoli példa és magyar őseink példája szerint is a szabadságban s a magunk szabadságának értékét a mások szabadságának tiszteletben tartásával kell igazolnunk.

Mikor a protestáns rendek az 1662-i pozsonyi országgyűlés alkalmával a különben buzgó katolikus Zrínyi Miklós előtt panaszkodtak megsértett szabadságuk miatt, Zrínyi ezekkel a szavakkal adott kifejezést igazi keresztyén bölcsességének és jóságának: „én más valláson vagyok; de a kegyelmetek szabadsága az én szabadságom is“.

Minden jogegyenlőtlenség azzal jár, hogy az előnyök és hátrányok könnyen gazdát cserélnek és pedig rendszerint erőszakkal cserélnek gazdát és hatalmi hullámzásokkal bizonytalanná teszik az életet. Az okosan értelmezett és érvényesített szabadság a feltételekben, vagyis az egyenlő erők, tehetségek, értékek érvényesülésének azonos feltételeiben való egyenlőséggel konszolidációt teremt a társadalomban s az államnak befelé is, kifelé is erőt kölönöz. Felekezetek szerint különböztetett jogok nem a felvilágosodottság és műveltség, nem a polgárosultság és szeretet világába valók.

A hit és vallás védelméhez, a felekezeti viszonyosság és egyenlőség megteremtéséhez minden felekezet felé testvéri segítség készségével nyújtjuk a kezünket s az Isten félelmének, a tiszta erkölcsöknek, az állam nemzeti érdekének oltalmazásában és érvényesítésében hagyományainkhoz híven elsők akarunk lenni s ezeknek a céloknak diadalra juttatásában békés egyetértéssel és szeretettel állunk szövetségbe minden vallásfelekezeti honfitársainkkal; de mindig csak, mint egyenlő felek. Az emberek társaságában, még inkább az

Isten országában nem az idő hosszúsága, nem a pecsétes levelek, nem a számbeli túlsúly döntenek, hanem az erkölcsi értékek. Ezeknek az értékeknek a valódiságát minálunk az Isten keze által vezetett fémjelzés bizonyítja. Hitelveinknek az evangéliommal való egyezése, vallásszabadsági küzdelmeinknek, a magyar alkotmányos szabadságért, magyar nemzeti eszméért folytatott küzdelmekkel való együttesége és azonossága vitán felül emelik a mi erkölcsi kincseink valódiságát, melyeknek birtokában nem vagyunk hajlandók semmiféle uralkodó egyházi elméletet, uralkodó egyházi jogot, uralkodó egyházi rendszert magunk felett és előtt elismerni. És hogyha azt akarják, hogy a hitetlenség a társadalom- és államfelforgatás veszélye ellen együtt működő fegyvertársakul megnyerjenek, akkor barátkozzanak meg az egyenlő felek közötti viszony gondolatával s ne az uralkodás képzelte fölényével, hanem a közös szolgálat testvéri egyenlőségével jöjjenek felénk.

És hogyha azt akarják, hogy egyetértésben építsük fel újra nagygyá, erőssé, dicsőségessé szerencsétlen hazánk romjait, akkor ne a bennünket kiközösítő Regnum Marianum nem is evangéliomi, nem is magyar jelszavával hívogassanak, akkor közeledtükben ne löjék felénk a pusztaszeri türelmetlenség mérgezett nyilait, ne tegyék reánk irányozással és alkalmazással még alacsonyabbá a keresztyéni önértéket, a magyar erő kiválóságát, az emberi haladás érdekét különben is mélyen sértő numerus clausus rendszerét; akkor a reverzálisok erőltetésével ne fessék a falra és ne hívják színre a kulturharc ördögét. Mert míg ilyen jelenségekkel találkozunk, addig a kínált szövetség öszinteségében méltán kételkedünk. Mi készséggel elismerjük a magyar katolicizmus államalkotó és konzerváló érdemét; de viszont a magyar nemzeti eszme, nyelv, érzés, alkotmány védelmében, fenntartásában, érvényesítésében az érdem elsőségét a magyar reformációtól nem engedjük elvitatni soha.

Ki sem számítható, hogy a vörös internacionale bukása után a jezsuitizmusban uralomra jutott fekete internacionale mohósága hová fajult volna, ha a hivatalos katolicizmus élén nem Csernoch János s a társadalmi katolicizmus élén nem gróf Apponyi Albert állanak, akik nagy lelküknek, nagy szívüknek, nagy tekintélyüknek egész súlyával pallérozták a szélsőségeket. A felekezeti helyzetben vigasztaló mozzanat a lutheranus testvérek határozottsága is. Az a határozottság, amely olyan megkapóan nyert kifejezést legközelebb az egyetemes gyűlés alkalmával a Zsigmondy Jenő avatott ajakán.

Minden küzdelem sikere attól függ, hogy helyesen van-e kitűzve a cél és helyesen van-e felismerve a pozíció. A mi célunk nem lehet más, mint ami az őseinké volt. Az evangéliom erőivel lelkileg nagygyá tenni a földi országot, hogy lelki tartalom tekintetében minél értékesebb része legyen Isten országának. A pozíciónk hitvédelmi pozíció. A támadás a szeretet vallásától idegen.

A védelem a léttel magával adott életkötelesség. A védelem két front felől jövő támadás erejének felfogására hivatott. Az egyik front a vörös nemzetköziség, a másik a fekete nemzetköziség frontja. Amaz a bolsevizmus, emez a jezsuitizmus által képviselve. Amaz a szabadság, emez a szolgaság túlzása. Amaz a tömegzsarnokság, emez az egyéni zsarnokság rendszere. Végeredményben mindkettő a krisztinánizmus és nacionalizmus katasztrófájához vezet.

A kálvini lélek, mint a predestinációban nyugvó pontra jutott élő bölcsesség sem egyik, sem másik túlzásnak, szélsőségnek nem adhatja oda sem egészben, sem részben magát. Az igazi keresztyénség a szabadságnak és szolgálatnak, a jognak és kötelességnek olyan egyensúlyozott mérlege, amelyen minden zavarodást eligazít az istenszeretet és az emberszeretet keze. Az egyensúlyt, a középútat nem könnyű megtartani, mert nagyon sok türés kell hozzá. A türést könnyűvé az abszolút hit teszi. Jobban érthetőleg fanatikusnak is nevezhetném; ha a fanatizmus fogalmába az öldöklés áldázatát is bele nem sodorta volna épen az uralkodásért folytatott egyházi küzdelem. Hinni kell a célunk jóságában; hinni kell az elhivatottságunkban és hinni kell a küzdelmeink sikerében.

Én ilyen hitre törekedtem. Olyan erőre és boldogságra, aminek nem része a világ sem úgy, hogy adhatna hozzá javaival, sem úgy, hogy elvehetne belőle szüneteseivel. Ilyen hittel tudtam túrni sokat; de sohasem az istenfiúságom önértetének és emberi méltóságomnak rovására. Ilyen hittel tudtam küzdeni sokat; de nem harci vágyból és sohasem az alkotó munka rovására. Úgy tartottam, hogy a nagy evangéliumi és nemzeti célok érdekében meg kell magunkat üreíteni az önmagunkra való tekintésben rejlő akadályoktól, hogy a sérelmek nyomán támadó egyéni érzékenység a tárgyilagos látás és cselekvés útjában valamiképpen gát ne legyen. Az Isten kezében csak eszközök vagyunk. Bántatlanságot magunknak nem vindikálhatunk. A fűrészt sem vonhatja feleletre azt, aki vonja.

Az evangéliumi erőháromság elsőjével: a szeretettel különben minden földi hatalmasságnak feléje emelkedhetünk. Feléje legnagyobb ellenségünknek: még magunknak is. Ezzel az erővel jártam és járok; építettem és építek. És bizonyosan elhittem, hogy az útam nem mosódik el; az épületem nem omlik le. Mert a békesség fejedelme: Jézus az útam és Őbenne van az épületem.

Ezt a programmot ajánlom egyházamnak is, hazámnak is. Ennek a programnak van jövője „Csonka-Magyarországon“ az „Egész-Magyarország“ végcéljáig. Ennek a programnak van becsülete, támasza, segítsége mindenütt a világon, ahol műveltség szövétneke ég. Ezzel a programmal ismerős, barát és testvér voltam messze idegenek között is. Még a nyelv ismerése nélkül is meg tudták ennek a programnak a lelkét érteni. Ezt a programmot kellene érvényesíteni a hiva-

talos egyháznak s benne, vele és általa a belmisszióknak, amelynek szükségessége felett nem lehet többé véleménykülönbség sem egyik, sem másik város, sem egyik, sem másik egyházkerület között s a különbség erőltetésének egyedüli okát, a hatalmi feltékenységet, az elsőbbségi szempontot ideje volna kiküszöbölni végérvényesen. Az elhalaványodott magyar kálvinista öntudat kivilágosítása és megerősítése az egyes lelkekkel való folytonos, rendszeres és módszeres foglalkozás nélkül meddő marad. Ezt ma már csak az nem látja be, aki kifelé gravitáló vágyai miatt nem tudja megmérni a magyar kálvinista öntudat hanyatlásában rejlő veszély méreteit.

A Református Magyar Lelkészek Egyesületére a nemes ébresztés munkájában sok vár. Őseink sok érdemei és dicsőségei eleven szén gyanánt égnek a homlokunkon. A Szentlélek tüzének, a hősi buzgóság lángjának még ennél a szénél is tüzesebbé kell hevíteni a homlokunkat, ha azt akarjuk, hogy a szén égetése szégyennel ne fájjon.

Közélet

A R. M. L. E. tanfolyama és kongresszusa.

A R. M. L. E. a háború után, annak nyomasztó súlya alól szabadulva, bár még mindig nehéz körülmények között, de hozzá látott az alkotás, az építés munkájához. Ennek első ténye a folyó hó 2-6. napjain tartott tanfolyam és kongresszus. A meglehetősen drága utazás és megélhetés mellett is nagy számmal jöttek össze a csonka ország minden részéből s nagy buzgósággal, csodálatra méltó kitartással vettek részt az előadásokon. Az előadások nagy része theoretikus volt; a hallgatók egy részének az volt a kifejezett véleménye, hogy gyakorlatibb dolgokat vártak és mégis a látogatottság állandóan nagy volt, mert érezte mindenki, hogy az elméleti igazság megismerése a cél, annak gyakorlativá tétele a lelkipásztor kötelessége az Úr szőlőjében. Ez az érzés magyarázza azt, hogy az öt napi szakadatlan figyelés beveződésekor, amikor már sokan el is utaztak a délutáni vonatokkal, nov. 6-án este még mindig ötvennél többen voltak, akik a tanfolyam áldásaiért hálát adtak Istennek s viszont a széles körű érdeklődés bizonyossága az, hogy a bejött lelkésznék és helybeli nőismerőseik hűséges látogatói voltak az egész tanfolyamnak.

Az előadások tartalmi méltafása nem feladatunk, ezt elvégzi a Lelkészegyesület; itt csak épen regisztráljuk az előadások sorrendjét s azután adjuk a jelen voltak névsorát annak jelzésével, hogy az esetleges hiányzókat neveit bejelentés esetén készséggel pótolni fogjuk.

Az előadások sora im ez: Nov. 2-án, csütörtökön d. e. Dr. Baltazár Dezső vezetésével áhítat. Dr. Révész Imre: Régi magyar imádkozók és imádságaik I. Dr. Erdős József: A kánoni evangéliumok hitelességéről. Dr. Varga Zsigmond: Válogatott fejezetek a főbb vallások szentkönyveiből. Délután Pongrácz József: A missziói lélek az apostoli kor-

ban. Dr. Tankó Béla : Világnézeti problémák I. Be-fejező áhítat, tartotta Juhász László esperes.

Nov. 3-án, pénteken délelőtti áhítat, tartotta Juhász László. Dr. Erdős Károly : Az őskeresztény gyülekezet a „Didache” korában. Marton János : Augustinus és művei. Dr. Tankó Béla : Világnézeti problémák II. Dr. Révész Imre : Régi magyar imádkozók és imádságaik II. Délután Dr. Vass Vince : Predestináció elve és a gyakorlati élet. Ezután a Templomegyesület múlt számunkban jel-zett gyűlésén vettek részt a lelkipásztorok.

Nov. 4-én, szombaton délelőtti áhítat, tartotta Juhász László. Dr. Lencz Géza : A bűn és halál embere. Czegléd Sándor : Az őszösvetségi tudomá-nyok eredményei az ígértetés és a hitoktatás szempontjából. Csikesz Sándor : Milyen sajtóter-mékekre van égetően szükségünk? Dr. Révész Imre : Az Antikrisztus eszme a magyar reformáció-ban. Délután Dr. Szentpéteri Kun Béla : XV. Bene-dek kánonjogi codexe. Dr. Vass Vince : A meg-terés és újjászületés. Áhítat, tartotta Nagy Béla.

Nov. 5-én, vasárnap délelőtti áhítat, tartotta Pongrácz József. Dr. Lencz Géza : Az üdv és élet embere. Ünnepeles istentisztelet, amelyen Czegléd Sándor végezte a templomi szolgálatot a Nagytemplomban. Utána az oratóriumban Dr. Ra-vasz László az egyesítő munkáról beszélt. Délután a R. M. L. E. választmányi ülése, este a kongressz-us ismerkedési vacsorája volt.

Nov. 6-án, délelőtti az oratóriumban áhítat, tartotta Dr. Ravasz László. Utána közgyűlés a díszteremben. Délben közebed, amelyen a Baltazár-serleggel Molnár Zoltán hajduhadházi lelkipásztor mondott köszöntőt. Pohárköszöntőt mondott még Dr. Baltazár Dezső, Dr. Ravasz László és mások. Délután ifj. Victor János az ifjúsági munkáról, Dr. Mitrovics Gyula pedig „Nemzetnevelés a reformá-tus népoktatásban” címmel tartott előadást. A tan-folyam áhítattal fejeződött be, amelyet Czegléd Sándor tartott.

A tanfolyam tagjai részben a kollégiumi rajz-teremben, a Fűvészkert-utcai iskolában és a Dia-kónissza Otthonban, részben egyes családoknál voltak szálláson, az étkezés a kollégiumi konvik-tusban és a leánynevelő intézetben volt megosztva.

A tanfolyamon és kongresszuson részt vettek :

*Arday Aladár feleségével Gyanta, *Babus Gyula Nagylónya, Baja Mihály Debreczen, *Bakó László Szeged, *Bakó Péter Szamosújlak, *Ballai Aladár Danesháza, Dr. Baltazár Dezső Debreczen, Bán István Bojt, *Bányay Sándor Bagamér, *Bara-bás Samu Kaba, Barla Szabó Jenő Kisújszállás, *Baróthy Béla Tetétlen, Bartha Dezső Vámospécs, *Bartha László Tiszalök, Batta János Bodrogke-resztúr, Bodor Pál Kokad, *Boér Károly Debreczen, Bokross Elek Rohod, Czegléd Sándor Győr, Csabay István Bakta, Csánki Benjámin Debreczen, *Cseh Zoltán Fényeslitke, *Csernyi Zoltán Újfe-hértó, *Csighy Andor Hosszúpályi, Csikesz Sán-dor Kiscsány-Oszró, Danvi József Erdőbénye, De-meter Bertalan leányával Boldva, Dobrossy Zol-tán Hajdudorog, Elek József Sajóbáony, Enyedy Andor feleségével Sátoraljaujhely, Dr. Erdős Jó-zsef Debreczen, *Dr. Erdős József ügyész Debreczen, Dr. Erdős Károly Debreczen, Farkas Dezső Beret, Felméry Albert Aszaló, Ferenczy Károly Bihartorda, Görömbei Péter Nagykálló, Hagy-mássy Ferenc Pap, Dr. Hajdu Gyula Berettyóúj-falu, Hajdu Miklós feleségével Lorántháza, Halász

Imre Adorjás, *Harsányi István Sárospatak, Har-sányi Pál feleségével Gyoma, Dr. Hetessy Kálmán Kecskemét, Huszár András Debreczen, Igaz József Báj, *Inczedy Márton feleségével Vámosoroszi, *Jakucs Sándor Hajduszovát, Janka Péter Nagy-rozvagy, Janthó Sándor Nyírjákó, Jávör János Sellye, Dr. Juhász László Győrtelek, Juhász László esperes Putnok, Juhász Sámuel Furta, *Kálmán Dezső Debreczen, Kálmán Farkas Bogdása, Kánya Gyula Botpalád, Kelemen Gyula Tizzaszalka, *Ke-resztessy László Nyírmada, Keresztessy Sándor fe-leségével Nyírkarász, Kézy Ignác feleségével Fe-hérgyarmat, Kincses István Mátészalka, *Király István Ópályi, *Király Pál Ópályi, Kirner A. Ber-talan Alag, *Kiss Albert Ároktő, Kiss Ferenc Debreczen, *Kiss István Kisar, *Kiss Lajos Csép, Kiss Lajos Nagyszokoly, Kiss Pál feleségével Prügy, Kiss Sándor feleségével Újléta, Kócsi Pé-ter Nagyhadós, Komjáthy Aladár Tárkány, Kom-játhy Aladár Ózd, *Komlósi Gábor feleségével Tizzasas, Kónya Gábor Zabola, Kósa Béla Vértes, Koszorús István Budapest, Kotzó János Dráva-iványi, Kovács Lajos esp. Kisvárdá, Kovács Lajos Tokaj, Kovács Lajos Nyírbátor, *Kovács Ferenc, *Kovács László Báránd, *Kovács Mihály Piros, Kozma Pál Biharnagybajom, *Kozma Zsigmond Biharnagybajom, Dr. Sz. Kun Béla Debreczen, Kustár Dániel Debreczen, *Lánczy József Csaroda, *Lányi Elemér feleségével Zsarolyán, Leelőssy Ár-pád Kismarja, Dr. Lencz Géza Debreczen, Mády Gyula Rákospalota, Makay Kálmán feleségével Alsóvadász, Makay Lajos Debreczen, *Makláró Ká-roly Kunhegyes, Marjay Károly Mezőtúr, Marton János Sárospatak, Máté Lajos feleségével Somogy-visonta, Medgyasszay András Hernádszentandrás, *Megyeres Béla Budapest, Mészáros István Mo-nor, Mezei Béla Debreczen, Dr. Mitrovics Gyula Debreczen, Molnár Ferenc Debreczen, Molnár Sán-dor Hajduszovát, Molnár Zoltán feleségével Hajdu-hadház, Mózes István Nagydobos, Muraközy Gyula Kecskemét, Nagy Béla Sárospatak, G. Nagy Béla Debreczen, Nagy Dénes Rákosszentmihály, *Nagy Ferenc feleségével Alsódabas, Nagy Imre Olesva, *Nagy István Debreczen, Nagy Lajos Debreczen, *Nagy Márton Szerep, *Nagy Vince Tök, Németh Károly Somogyszob, Okos Gyula Ókéske, *Orosz Tamás Vencsellő, Ördög Lajos Pocsaj, Dr. Pall-mann Péter Gyula, Papp Imre Debreczen, Papp Kálmán Mándok, *Péley József, Pinkóczy Gusztáv Oresháza, Pongrácz József Pápa, *Porzsolt Ferenc Tizzaszentimre, Porzsolt István feleségével Újfe-hértó, *Pótor Elemér Csenger, Radó József Nagy-léta, Rácz Jenő Gergelyi, *Ráczkövy János, Dr. Ra-vasz László Budapest, Réthy László Magyaregres, Dr. Révész Imre Debreczen, Rigó József Szank, Rózsa Sándor Debreczen, Sass Béla Debreczen, Si-mon Zsigmond Botyka, *Siposs József Túrístvándi, Soós István Diósvizsló, Sütő Kálmán Megvaszó, Szabó Andor Taktakenéz, *Szabó Balázs Alsóné-medi, Szabó Bertalan Csökmő, Szabó Dániel Re-formátuskovács háza, Eöri Szabó Dezső Kazsok, *Szabó Imre Darnó, *Szabó János Kocsod, S. Szabó József Debreczen, Szabó József feleségével Rinya-kovácsi, Szalay Pál Szatmárcseke, Dr. Szappanos Gyula Alsónyék, Dr. Szarka Gyula Diósgyőr-vas-gyár, Szarka G. László Nyiregyháza, Szász Imre feleségével Monostorpályi, Székelyhidy Béla felesé-gével Álmosd, Szele György Debreczen, Szele Mik-

1922

329

lós Debreczen, Szentmártoni Dániel Borsod, *Szepsy József Kék, Szilágyi Béla Ócsény, Szigethy Gyula Gebe, Szilva István Felsőfügöd, Szobonya József Jármí, Szoboszlav Sándor Fábriánháza, Szűcs József Tiszadada, Takács Károly Budapest, Dr. Tankó Béla Debreczen, Tapsonyi Sándor Aszár, Thamó Béla Kállósemjén, Thárcezy Géza Csomaköz, *Tomory Dezső Szaboles, *Török Imre Kisújszállás, *Török Vince Karczag, Újj Lajos Felsőkázsmárk, Újlaky Lajos Újkenéz, Uray Sándor Debreczen, Vadas Gyula Magyarcsanak, Varga Ferenc Vásárosnamény, *F. Varga Lajos Nagyrábé, Dr. Varga Zsigmond Debreczen, Vargha Kálmán Káloz, Dr. Vass Vince Pápa, Veress Bálint Henczida, *Veress Károly Nyirtura, ifj. Victor János Budapest.

(A *-gal jelzettek csak a kongresszusra jöttek.)

A tanfolyam és kongresszus nyilvánvaló anyagi és erkölcsi sikerei: 1. Az ország különböző vidékein élő lelkészeknek huzamos együttlétéből származó ismeretség, barátság, közös munkára elkötelezettség. 2. Három éven át évenként egy-egy mm. búza önkéntes megajánlása theologiai, illetőleg pastorális könyvek kiadására (a tanfolyamon 153. mm. búzát irtak alá). 3. Évenként egy-egy mm. búza megajánlása a Kálvineum felsegítésére. 4. A „Lelkészegegyesület” előfizetési díjának évi 24 kg. búzában megállapítása. 5. Lelkészegegyesület és árvák istápolására különböző összegek megajánlása. 6. A nehéz időkben önmegadóztatással nagy cselekedetek keresztülvitele. 7. Megérzése és megértése annak, hogy az Isten országa megvalósítására, hazánk megépítésére, református anyaszentegyházunk javára össze kell fognunk s együtt kell építenünk.

E. K.

November 19. Diákvasárnap

a M. E. K. Dsz. kérése az egyetemes Diákvasárnap megtartására.

Mivel a Keresztyén Diákok Világszövetsége évenként február hóban tartott Diákvasárnapját legutóbbi Pekingben tartott gyűlésének határozata a déli feltekén élő diákságra való tekintettel, mely február havában nyári vakációját éli, áttette az egyetemesen megfelelő november havi harmadik vasárnapra, ezért ebben a polgári esztendőben már másodszor fordulunk a Diákvasárnap megtartása ügyében mindazokhoz, akik szívükön viselik a nemzet jövőjének vezetőinek, a mai tanuló ifjúságnak körében folyó evangéliomi munkát. Hisszük, hogy ezt a felhívásunkat, november 19-nek Diákvasárnapként való megünneplésével sokan követni fogják úgy egyesek, mint családok, valamint tanintézetek és egyházaink hívó gyülekezetei.

Olyan idöket élünk, amikor valóban felesleges hang-ulyozni a régi igazságot, hogy a jövő reménye egyedül az ifjúságban rejlik és ezért tudjuk, hogy sokaknak szíve meg fog telni ezen a napon hálaadással mindazért a biztatásért, aminek zálogát Isten megadta tanuló ifjúságunkban és buzgó könyörgéssel, hogy felső tanintézeteink élete teljesedjék meg a nemzeteket megújító és felépítő isteni kegyelem erejével.

A Magyar Evangéliomi Keresztyén Diákszövet-

ség, ez immár 15 éve működő harcos csapata Isten országának, az egyetemi és főiskolai ifjúság körében közelebbről a következő tárgyakban óhajtja minél többekkel megosztani hálaadása örömet és könyörgése vágyakozását.

Különösképen hálát adunk Istennek

azért, hogy az elmúlt tanévben rendes körülmények közé jutva, mozgalmunk huszonkilenc bibliatanulmányozó körében kb. 300 főiskolai és egyetemi hallgatót foglalkoztathatott rendszeresen az élet legmélyebb kérdéseivel Jézus Krisztus megvilágításában;

azért, hogy Isten oly sokszor megmutatta az elmúlt év folyamán is imádságot meghallgató, segítő jóvoltát és különösen a mozgalom kisebb-nagyobb országos gyűlésein hatalmasan éreztette az egybegyűltekkkel Szent Lelkének erejét;

azért, hogy az ország református theologiai hallgatósága között külön erőteljes mozgalom hullámzott végig, anélkül, hogy őket az összefoglaló keresztyén diákmozgalomtól különválasztotta volna;

azért, hogy az elmúlt tanév folyamán élvezetbe léphetett a mozgalom az amerikai diákok ajándékából kapott budapesti „Diákok Háza”-nak;

azért, hogy a kolozsvári egyetem Szegeden elkezdett új pályafutásánál mindjárt legelső évében megindulhatott úgy fiú, mint leány hallgatói között a keresztyén diákmozgalom munkája;

azért, hogy kiadó tevékenységének felújultával a M. E. K. Dsz. nyomtatott betű útján is az olvasók ezreinek gondolkodását és életét irányíthatja Krisztus felé;

azért, hogy Világszövetségünknek a magyar diákság körében tovább működő európai Diáksegítője ez évben is sok diákkal éreztette a világon mindenütt munkálkodó keresztyén lelket;

azért, hogy ez év nyarán Tahiban nyári gyűléseinken kb. 500 diáklélek számára juttathattuk el Krisztus megváltásának örömmüzenetét.

Különösképen a következőket kérjük Istentől:

hogy támasszon mennél több olyan munkást mozgalmunknak, aki nagy diadalokra vezet a diákság életében Krisztusnak terjedő uralmát;

hogy az ő hatalmának és bölcseségének minden eszközével birjon rá mennél több magyar diákot arra, hogy személyes életében öntudatosan határozza el magát Jézus követésére és szentelje oda életét Isten országának nemzete életében való megépítésére;

hogy gondoskodjék atyai módon a magyar keresztyén diákmozgalom anyagi szükségleteiről, e gazdaságilag válságos tanévben;

hogy segítse kiterjeszteni a keresztyén diákmozgalmat a tanító- és tanítónőképző-intézetek époly elhanyagolt, mint nagyra hivatott ifjúságára;

hogy vezesse különös irányításával Diákszövetségünket mostan folyamatban levő átszervezési munkálataiban;

hogy kísérje gazdag áldásával a középiskolai ifjúság lelki gondozására most alakuló Ichthüszszövetség munkásait munkájuknak felelősségteljes korszakában;

hogy segítsen úgy felhasználni a keresztyén diákmozgalom sok és értékes külföldi kapcsolatait, hogy a magyar diákszövetség is sok igaz barátot szejelzhessen hazánknak a világ minden részében;

hogyan nyugtassa meg az imádságnak lelkét ügyünknek minden munkásán és híven, hogy ne csak emberi tevékenység, hanem azon keresztyül isteni erőnek a munkája vigye azt előbbre a célnak a lélekben újjászületett magyar jövőnek megvalósítása felé.

Előre is köszönetet mondva mindazoknak testvéri együttérzéséért, kik ezen a Diákvasárnapon magukra veszik ez imádságaink terhét és mindazoknak, kik a diákság iránti szeretetben egyesülve megünnepelik e Diákvasárnapot. Isten áldásának bőséges kiáradását kívánva, a Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség nevében:

Dr. Merétei Sándor,
elnök.

ifj. Victor János,
főtítkár.

Különfélék

A Debreczeni Tisza István Tudományos Társaság folyó évi november hó 12-én d. e. 11 órakor a debreczeni református kollégium dísztermében közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1. Dr. Barabási Kun József egyetemi tanár előadása: „Tisza István és a tudomány”. 2. Dr. Belák Nándor egyetemi tanár előadása: „Theoria és empiria az orvos tudományban”. 3. Tagok fölvétele.

A debreczeni református főgimnáziumban a folyó iskolai évre is megalakult az Ifjúsági Segítő Egyesület. Elnök lett Bányay Sándor VIII. o., alelnök Turóczy László VII. o., titkár Szilágyi Árpád VIII. o., számvető Antal Ákos VII. o., jegyző Z. Szabó László VIII. o. t. A tisztikarnak első dolga volt megköszönni azon szép alapítványt, melyet a 20 éves találkozóra összegyűlt volt növendékek tettek az egyesület javára. E célból fölkereste a találkozókat vezető embereit. Az egyesület vagyona ezidőszerint alaptökében 55,259 K, az Érettségi Találkozók Alapítványa 54,150 K, forgótökében 38,000 K. Két évi fennállása alatt több, mint 100,000 K segélyt osztott ki. Június óta nagyobb adományokat kapott az egyesület a következőktől: Dr. Kölesey Sándor 11,000, Dr. Gajzágó László (Budapest) 10,000, H. Nagy Ervin (amerikai mérnök) 10,000, Dr. Hódy Béla 10,000, Kardoss Gyula 10,000, Csobán Endre 2000, Mózes István (Nagydobos) 1000, Dr. Bónis György 1000, Majoros Richárd, Tökés Sándor (Karczag), Dr. Szabó Ferenc, Dr. Somossy László, Dr. Radó Rezső, Dr. Sóvágó Tibor, Dr. Tóth Emil, Kovács József 500—500, Gachal János lelkész 5100, Lakatos Mária (Panyola) 5000, Neumann Miksa 5000, Görgey Márton orvos 1000, Bakó Lászlóné (Penyige) 1000, Lukács Aladár 1000, Kecskeméthy M. Lajos 500, Szamossályi-i „Hangya” szövetkezet 500 K. A tanulók tagsági díjaiból befolyt 9291 K, Igazgatói gyorssegély maradványa 1180 K, kisebb

adományok (100—200) 1765 K. Mivel azonban a drágaság fokozódása miatt a felsorolt szép összegekkel is a szegény tanulók nagy nyomorúságán alig lehet enyhíteni, a főgimnázium igazgatósága kéri az iskola és a szegény tanulók jóakaróit, hogy szíves adományait juttassák a főgimnáziumi igazgató, vagy Jakucs István felügyelő-tanár kezeihez.

Ifj. Kiss Ferenc volt főgimnáziumi tanár emlékalapítványára újabban a következő adományok érkeztek: Wallisch Oszkár (Debreczen) 500 K, Kövér Pál (Hajduböszörmény) 500 K, Szécsy István (Mikepécs) 250 K, Püspökladányból: Tisza Imre 3000 K, református taní ötestület 1020 K, Balogh Lajos 50 K, Varga Sándor 500 K, Grünfeld Adolf 1000 K, Papp Sándor 1000 K, Bakó Ferenc 300 K, Fábrián Károly 500 K, Kovács Mihály 200 K, Ujvári Adolf 50 K, Nagy Lajos és neje 500 K, Baranyi Lajos 200 K, Péntek Sámuel 300 K, Baranyi József 1000 K, P. Rác Lajos 100 K, Daróczy Sándor 50 K, Dr. Kiss Istvan 500 K, Péntek Sándor 200 K, Fekete Sándor 100 K, Református egyház Püspökladány 2000 K, Kállay Sándor 500 K, Andorkó Márton 60 K, Püspökladányi Hitelszövetkezet 2000 K, Kárai Sámuel 1000 K, Vincze Imre 100 K, Dr. Domokos Lajos 400 K, R. 100 K. Mindezen kegyeletes adományokat hálás közönnyel vettük. Az alapítványra eddig begyűlt 52,547 K. *A debreczeni református főgimn. igazgatósága.*

A tizzasassi egyház örömmünnepet ült október 8-ikán; ekkor avatta föl nem is egy, hanem egyszerre három, újonnan beszerzett harangját, melyeket az „Ecclesia harangművek részvénytársaság” állított elő kedves összhangban. A gyülekezet tagjai sügázzó arccal sereglettek a templomba, ahol Maklary Károly egyházmegyei főjegyző gyönyörű hangú imádsága után, Csató kunhegyesi kántor kedves szóló-éneke, majd Török Imre esperes szíveket megkapó alkalmi beszéde ragadta magával a hívek lelkét; Papp Károly tiszainokai lelkész három kisdédet keresztelt. Jelen voltak még az ünnepen a környékbeli lelkészek közül Toth László nagyrévi és Horváth Sándor tiszaughi lelkészek. A templomi ünnepély után presbiteri díszgyűlés következett. A fehér asztalnál ékes beszédek hangzottak. A gazdag lakoma, a három harangra hozott nagy áldozat dícsérése közben, jólesőleg hatotta át lelkünket az a kilátásba helyezett elhatározás, hogy a jövő évben meg, a tizzasassi egyház, a templomát fogja rendbehozni kívül-belől... Ahol a hívek így lelkesednek: ott rend és béke van! Segitse az Isten az ifjú lelkészt és lelkes híveket jó szándékukban! Vajha e lelkesedés és áldozatkészség elhatna a többi gyülekezetekre is úgy a közelben, mint a távolban.

Szegény tanulók könyvtára. Ezt a címet viseli az a rendkívül áldásos intézmény, mely már régóta működik a debreczeni református főgimnáziumban s most már az egész tanuló ifjúságra kiterjeszti működését oly hatalmas arányban, hogy ez év szeptember havában 108,666 korona értékű tan

könyvet adott ki a tanulóknak csekély használati díj mellett. Vásárolt 1926 darab új könyvet 154.756 korona értékben; bekötöttet 3605 darab könyvet 95,495 korona értékben. Ezt az áldásos intézményt, mely a tankönyvek mai drágasága mellett megbecsülhetetlen jótéteményt áraszt a tanuló ifjúságra, a jó szívek és megértő lelkek sokfelől támogatják is. Így a múlt nyári szünidei gyűjtés 78,754 K-t eredményezett javára, könyvkivitelkor pedig egyesek 10,857 K-t adományoztak. Ezen felül még a következő jótékony adományok folytak be szeptember óta részére: Tüdös Antalné 1500, a szoboszlói tanítványok előadásából 4995, Görgey Márton dr. orvos 1000, Padrah Sándor közjegyző 500, Róth Mór (Biharkeresztes) 500, Lengauer István 50, Oroskovits Béla 2000, Varga Béla református lelkész 200, Gara Alajos és Fried Pal 500 korona, dr. Dóczi Imre 2 darab új tankönyv.

Hivatalos Értesítés

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.
3355—1922. szám.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes urakhoz.

További megfelelő eljárás végett alább közlöm a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak folyó évi október hó 6-án 133,802. szám alatt kelt leiratát a megüresedő tanítói állások betöltése tárgyában.

Alyafiságos szeretettel

Debreczen, 1922. év október hó 18.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A m. kir. vallás- és közokt. minisztertől.
133,802—1922. VIII/c. ü. o. szám.

Valamennyi főtiszteletű egyházi Főhatóságnak.

Az 1922. évi VI. törvény cikk 3. §-ának utolsó előtti bekezdése mindazoknak a magyar közszolgálati tisztviselőknél és egyéb alkalmazottaknál, akik az 1922. évi I. t.-c. 24. §-a alapján vonattak szabályszerű elbánás alá, azt a törvényes elsőbbséget biztosítja, hogy az állami és államvasúti szolgálat körében megüresedő állásokat velük kell betölteni, ha az illető állásra előképzettségük és korábbi szolgálatuk alapján alkalmasak és érdemesek és ha a tényleges szolgálatba való visszavételüket kérik.

Ezen törvényes elsőbbségi jog biztosításánk módozatait szabályozó 1922. évi 6489. M. E. számú rendelet (Megjelent a Budapesti Közlöny 1922. évi 178. számában.) szerint a magyar kir. miniszterium elvárja a törvényhatóságoktól, városoktól és községektől, valamint felkéri az állami támogatás és felügyelet alatt álló minden intézményt is, hogy a saját jogkörükben betöltés alá kerülő állásoknál figyelemmel legyenek azokra az alkalmas és érdemes pályázókra, akik a létszámapasztás folytán vonattak szabályszerű elbánás alá, vagy pedig az 1922. évi június hó 30-ika után menekültek.

Amidőn van szerencsém a főtiszt. Főhatóság nagybecsű figyelmét erre felhívni, egyúttal tisztelettel felkérem a főtiszt. Főhatóságot, méltóztassék a saját hatáskörében intézkedni, hogy a bölcs főhatósága alá tartozó elemi iskoláknál és óvodáknál betöltés alá kerülő állások tekintetében az 1922. évi I. t.-c. 24. §-a alapján végelbánás alá vont, valamint az 1922. évi június hó 30-ika után menekült elemi iskolai tanítóknak és óvónőknél elsőbbsége — alkalmasságuk és érdemességük esetén — biztosítottassék.

Miután jövőben az állások betöltésénél a fenti szempontok veendő irányadóul, ennél fogva hivatali elődöm által az 1921. évi július hó 15-én 126,512—1921. szám alatt valamennyi közigazgatási bizottsághoz intézett, tudomásvétel, valamint saját hatáskörében teendő szíves intézkedés végett a főtiszt. Főhatóságnak is megküldött rendelet 2. pontjában foglaltak a jövőre nézve érvényüket veszítik.

Budapest, 1922. évi október hó 6-án.

Olvashatatlan aláírás.

3644—1922. szám.

KÖRLEVÉL

a református népiskolai tanító urakhoz!

Az egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélyek engedélyezése tárgyában folyó évi 8600. M. E. számú miniszteri rendeletet alább közlöm.

Debreczen, 1922. évi november hó 7.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek
145,500—1922. VIII/c. szám alatt valamennyi m.
kir. pénzügyigazgatósághoz intézett rendeletének
hivatalos másolata.

Az állami és vármegyei, valamint egyes egyéb közszolgálati tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélyek engedélyezése tárgyában folyó évi október hó 15-én 8600. M. E. szám alatt kelt rendeletnek az állami fizetéskiegészítő államsegélyben, vagy az 1917. évi XV. t.-c. 10. §-a alapján háborús segélyben részesülő községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítókra, valamint a nem állami óvónőkre és menházvezetőnőkre való végrehajtása céljából a következőket rendelem:

1. Az igényjogosult községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítók, továbbá az igényjogosult nem állami óvónők beszerzési segélyének törzsszáma *egyformán* Tizenkettőezer nyolcszáz (12,800) K, a családi állapotától függő többlete pedig minden egyes figyelembe vehető családtag után *egyformán* Hármezerkettőszáz (3200) K, a tanítókra vonatkozólag tehát a 8600. M. E. számú rendelet 6. §. 1-ső bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók.

2. Az igényjogosult nem állami menházvezetőnők beszerzési segélyének törzsszáma Tízezer nyolcszáz (10,800) K, a családi állapotától függő

többlete pedig minden egyes figyelembe vehető családtag után Kettőezerhét száz (2700) K.

3. Az olyan tanítók, óvónők és menházvezetők beszerzési segélyének oly összegét, akik élelmezést pénzbeli ellenszolgáltatás nélkül természetben kapnak (ilyenek a szerzetes tanerők), vagy akik az 1921. évi 8400. M. E. számú rendeletnek 1., 6. és 7. pontjai, illetőleg az 1922. évi 1900. M. E. számú rendeletnek 3. pontja alapján csak csökkentett összegű rendkívüli segélyben részesülnek, vagy esetleg egyáltalában nem részesülnek rendkívüli segélyben, ennek a körülménynek figyelmen kívül hagyásával, vagyis úgy kell megállapítani, mintha teljes összegű rendkívüli segélyt kapnának.

4. Egyebekben az 1922. évi 8600. M. E. sz. rendeletben foglalt rendelkezések az irányadók. Budapest, 1922. évi október hó 21-én. A miniszter rendeletéből: Dr. Mészáros Károly s. k., miniszteri tanácsos.

A hivatalos másolat hitelül:

Felházy,

miniszteri s. hivatali igazgató.

Pályázat

a nyírbogdányi református egyház orgonista-tanítói állásra.

Jövedelem: 1. Lakás (2 szoba, előszoba, konyha és melléképületek) természetben, 200□-öl kerttel.

2. Egy hold kaszáló.

3. Készpénz az egyháztól 1158 korona.

4. Stóla egyházkerületi szabályzat szerint.

5. Megfelelő államsegély.

Kötelesség: Kántori teendők végzése. III—VI. és ismétlő-iskola vezetése. A kánonikus órákon és a lelkész akadályoztatása esetén helyettesítése.

Pályázatok kellően felszerelve, 1922 november hó 25-ig a lelkészi hivatalhoz betérjesztendők.

Nyírbogdány, 1922 november 9.

Tóth Gábor,
iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A monostorpályi-i református egyház pályázatot hirdet újonnan szervezett negyedik férfitanítói állásra.

Javadalom: 1. Készpénz az egyház pénztárából évi 1400 K és lakbér törvény szerint. 2. Fizetésekiegészítés és segélyek az államtól.

Kötelesség: A presbiterium által megjelölt osztály vagy osztályok vezetése. A lelkészt és kántort akadályoztatásuk esetén helyettesíti.

Menekültek, B) listások, zenében jártasok, jó hangúak és belmissziói munkát szeretők előnyben részesülnek.

Pályázati határidő: nov. 26. Az állás a választás után azonnal elfoglalandó.

Presbiterium.

Debreczen szab. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület

„MÉLIUSZ” könyvkereskedése
DEBRECZEN.

Körlevél helyett!

Nagytiszteletű Lelkész Úr!

Az új református énekes könyv második kiadásának iskola kötésű példányai 16°-rét alakban kb. november végére megjelennek. Ára papirkötésben K 170.—, félvászon kötésben K 190.—, egészvászon kötésben K 210.—. Egyes példánynál 10°%, 50 példányon felüli rendelésnél 25°% engedményt adunk. Ajánljuk Nagytiszteletű Úrnak, hogy szükségletét már most rendelje meg, hogy a megjelenéskor a tömeges rendelések miatt fennakadás ne történjék, mert a rendeléseket a beérkezés sorrendjében intézzük el. A magas postai utánvételezési költség miatt legajánlatosabb az összeg előre való beküldése 3°% forgalmi adóval és a felmerülő postaköltséggel együtt

5 kg-os csomagba 15 db zsolttár megy, postadíja	K 134.—
10 kg-os „ 31 „ „ „ „	K 234.—
15 kg-os „ 47 „ „ „ „	K 334.—
20 kg-os „ 64 „ „ „ „	K 434.—

Az első kiadás díszkötésű zsolttárjaiból, mely versbe van *szedve, még rendelkezünk néhány példánnyal:

vászon párnázott díszkötés, vörös metszéssel, tokban	K 1900.—
„ „ „ arany „ „	K 1200.—
valódi bőrkötés, arany metszéssel, tokban	K 2000.—

„MÉLIUSZ”
KÖNYVKERESKEDÉS
DEBRECZEN.